

ילקוט עברי

(הוצאתה שנייה)

X.

צורך גם בארץ הנולדה, לא פחות מאשר בארץ ישראל, לאמץ את כל כחותינו לעשות את הלשון העברית למדוברת, לשפת דברו והמחשבה של היהודי, אם חפצנו בتحقית השלמה, של כל העם בכל אשר הוא שם. זה יהיה הקשר החיו והיותר אמיתי בין העם אשר בארץ־ישראל ובין העם אשר ביתר הארץות והתריס היוטר בטוח בפני ההתקובלות.
(א. ד. גורדון)

XI.

בצאתנו בנולדה וותרנו על הכל, על הארץ, על המקדש—אבל לא על השפה. לא וותרנו ולא נותר —**בנולדה כבארץ.**
(ג. ח. ברנר)

XII.

עברית היא אחת השפות האחוויות ביותר ביותר בנפשנו, שפה אשר אין אנו יכולים למחוק אותה. מבלתי אשר נמחוק עם זה גם את עצמותנו, ועל כן כל זמן שאנו חיים לא תמות גם שירת חייננו, השירה העברית.
(ג. ח. ברנר)

XIII.

השפה העברית חרידיה הלשון היהירה אשר בכחה לאחד את העולם היהודי; לכל שאר הלשונות אשר העם מדבר בהן אין עתיד.
(אוסישקין)

XIV.

צורך לעורר בכל ארצות הגולה תנועה חלוצית לעבדות כפיזובי הדר לעבדות האדמה - ולדברו העבר, תנועה גדולה כללית, ביחוד בקרב הדור הצעיר, לא רק בשבייל ארץ ישראל, אלא גם בשבייל אותו הארץות גופן. מתוך התנועה הזאת יזרום זרם תמידי לאדרץ ישראל, ואשר לא יוכל ללבת ארצת ישראל. ישאר שם חלויז לעבדות האדמה ולדברו העברי. העיקר - הכל צריכים לעבוד וללמוד עברית, ביחוד הדור הצעיר. (א. ד. גורדון)

XV.

על ידי הונחת הלשון אנו באים לידי כלי לאור מית. הלשון העברית נעשתה שומר של כל הקנים הלאומיים. היא המרגלית שלנו, שאנו שומרים אותה יותר מכל. הלשון היא - שטר על נחלתנו ועל נכסינו הלאומיים, שטר המובלע בدمנו ובאברינו, כמו שבולעים מרגלית לשטחה מפני הליסטים. מי ששומר בידו את השטר - זכו קימת ויש לו תקווה,ומי שאבד לו השטר - פקעה זכותו על הכל. (ח. ג. ביאליק)

XVI.

הלשון העברית היא לא רק כח רוחני - לאומי, אלא גם כח מדיני - לאומי. ואנו צריכים לשאות, שם כח אחרון זה יגדל ויחזק בהשפעתו. כי, אכן, הנעה השעה לעשות דבר ממשי לשם התחכלה שרומה, שהונחה במשר דורות שלמים: להרים קרן לשוננו וספרותנו! (יוסף קלויינר)

XVII.

ר' יוסי בן עקיבא אומר: כשהתינוק מתחילה לדבר על אביו ועל אמו לדבר עמו בלשון הקודש.
(ספר, עקב)

XVIII.

אמר רבי יהודה אמר רב: בני יהודה שהקפידו על לשונם נתקימה תורתם בידם, בני גليل שלא הקפידו על לשונם לא נתקימה תורתם בידם.
(ערובין, נג)

XIX.

אבותינו הקדמונים רואים לנזיפה על שהתרשלו לשמר את לשונם העברית ולא הקפידו להחיק בה.
(ר' משהaben עזרא).

XX.

ראשית התבוללות – הלשון הזורה.
(נורדוי)

XXI.

מהמרכזו הקטן והחלש במספרו שבארץ ישראל יוצאת הקרייה לכל העולם היהודי: אנחנו הננו המטייאים לכל העולם היהודי את התקנות החדשות, את התקווה ואת השאיפה לבניין הארץ ולחתייה הלשון העברית.
(אוסישקין)

XXII

אין התבוללות אלא בהונחת השפה. הרבה עמים עברו ונשמדו מן העולם רק באברון שפתם. נשמר על שפתנו – ושות כה לא יוכל לנו.

XXIII.

הדברו העברי והספר העברי והעתין העברי
הם אשיות הבית העברי, בלאיהם אין הבית
עברי גמור.

XXIV.

בשעה שעם נופל בשבי, כל זמן שהוא שומר
על לשונו הרideo שומר את המפתח של ביתכלאו.
(אלפונס דודה)

XXV.

הלשון הלאומית היא מג'אהומה. היא שומרת
עליה מפני הכליון יותר מטגנברזול.

XXVIII.

באין עתו עברי אין קשר עם המחשבה העברית
ועם העולם העברי.

סדרון בוניהודה
נגיש להוצאה

לוח ביוגרפי לסופרים העברים בני הדור

בערכת ד"ר מ. ירדני.

הסופרים, שקיבלו את שאלוננו, מתבקשים להשיב עליו בהקדם.
אליה, שלא קיבל את השalon — מפני שאדריסתם אינה
ידועה לנו — נבקש להודיע לנו את האדריסת.

ל פגוח אל:

Dr. Jardeni-Zakheim, Vilkaviškis (Lithuania), Žydų Gimnazija.